

Läs mer om symbolsystemen på nästa sida

Symbolsystem för kommunikation

Pictogram, Bliss, Widgitsymboler och Picture Communication Symbols är de vanligast förekommande symbolsystemen för kommunikation. Här markeras de *tre* mest betydande användningsområdena för respektive symbolsystem. Användarna kan ha en eller flera funktionsnedsättningar.

		PICTOGRAM™ 	Bliss™ 	Widgitsymboler™ 	Picture Communication Symbols™ (PCS)
Tal	Stimulera talutvecklingen				
Tal	Öva språkets grammatik				
Tal	Komplement till otydligt tal	✓	✓		✓
Tal	I stället för tal		✓		✓
Skrift	Lära in begrepp och ordbilder			✓	
Skrift	Förstå innehållet i text			✓	
Skrift	Hjälp att läsa långa eller icke-ljudenligt stavade ord			✓	
Skrift	I stället för text		✓		
Tanke	Hjälp för minne och struktur	✓			
Orientering	Hjälp att orientera sig	✓			✓

Man kan arbeta med symbolsystem för kommunikation på olika sätt – här det de tre användningsområden som bedömts mest betydande för respektive symbolsystem markerade.

- Personer med grav eller måttlig utvecklingsstörning
- Personer med grava rörelsehinder som saknar eller har otydligt tal
- Barn med tal- och språkstörning

PICTOGRAM™

Pictogram är utformat med hänsyn till de svårigheter som kognitiva störningar kan ge. Därför är pictobilderna svartvita och starkt stiliserade – endast informationsbärande bildelement finns med.

Pictobilden består av två element: tecknad bild och text. En förutsättning för kommunikation med symboler är att avsändare och mottagare har samma uppfattning om vad symbolen betyder. Texten finns med för att garantera betydelsen. Det finns idag ca 1800 pictobilder.

Målgrupp

Pictogram är i första hand utvecklat för personer med utvecklingsstörning som saknar eller har begränsad förmåga att tala, läsa och skriva. Många använder Pictogram för sin kommunikation genom hela livet.

Användning

Pictogram används på många olika sätt: i kontaktböcker, inköpslistor, almanackor, e-post, vanliga brev m.m. Det vill säga, både för kommunikation och för minnesstöd.

Pictogram förekommer även som skyltar ute i samhället.

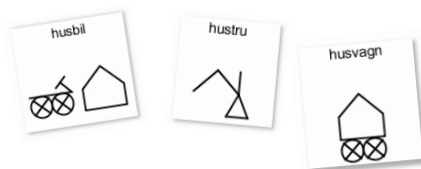
Leverantör

Pictogramverksamheten bedrivs inom Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Upphovsrätt

Det är fritt att trycka och sälja pictobilder i Sverige. Pictobilderna bör då återges i svartvitt och i sin rätta betydelse. Man kan också fritt använda dem på internet. Om man önskar inkludera Pictogram i datorprogram eller digitala bildsamlingar krävs avtal med Specialpedagogiska skolmyndigheten.

www.pictogram.se

Bliss™

Bliss skapades med syftet att bli ett internationellt symbolspråk, men kom främst att användas av personer med funktionsnedsättning. Det har funnits i Sverige sedan 1970-talet.

Bliss är ett logiskt uppbyggt skriftspråk. Grunden består av ett antal grafiska element som kombineras och bildar blissord. Blissorden sätts samman till en vokabulär som används i närkommunikation och/eller vid skriven fjärrkommunikation. Det finns idag ca 4500 grundbegrepp med böjningsformer. Totalt utgör det ca 22 000 svenska blissord.

Målgrupp

Bliss används oftast av personer med rörelsehinder som saknar eller har ett otidligt tal.

Användning

Bliss används dels för närkommunikation där användaren pekar på symboler på en kommunikationstavla, dels i skriven kommunikation som ett fullt ut grammatiskt skriftspråk.

Leverantör

I Sverige bedrivs blissverksamheten inom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som ansvarar för webbtjänsten Bliss online. Den ger tillgång till alla blissorden och information om symbolsystemet.

Upphovsrätt

För kommersiell användning av blissord krävs ett royaltyavtal med Blissymbolics Communication International. Ta kontakt med SPSM för mer information kring detta.

www.blissonline.se

Widgitsymboler™

Widgitsymboler bygger på det tidigare symbolsystemet Rebus och innehåller i dag ca 10 000 symboler i färg och svartvitt. Under de senaste åren har mycket arbete lagts på att göra Widgitsymboler till ett logiskt och konsekvent uppbyggt system med symboler som är lätta att förstå och lära in. Användare över hela världen kan framföra önskemål om nya symboler som sedan ritas och läggs in i den globala databasen. Ett stort antal symboler har tillkommit efter önskemål från Sverige.

Målgrupp

En del använder Widgitsymboler genom hela livet men de flesta arbetar med det i skolan. När man inte längre behöver symbolstöd läser man och skriver på vanligt sätt. Men många kommer att behöva symbolstöd för att öka tillgängligheten till text även i vuxen ålder.

Användning

Widgitsymboler har olika användningsområden. Det vanligaste i Sverige är vid träning av läs- och skrivförmågan hos elever med tal- och språkstörning.

Leverantör

Widgit Software Ltd, Storbritannien. Svensk generalagent är Hargdata AB. Widgitsymboler ingår som standardbildbas i programvarorna Communicate: In Print och Communicate: SymWriter. De kan också köpas som separata bildbas.

Upphovsrätt

Med produkter som innehåller Widgitsymboler följer ett licensavtal som reglerar användningen. För kommersiell användning krävs särskilt avtal med Hargdata AB.

www.hargdata.se

Picture Communication Symbols™ (PCS)

PCS innehåller ca 5000 symboler i färg och svartvitt för begrepp som kan användas för att skapa kommunikationskortor i vardagliga situationer.

Målgrupp

I Sverige används PCS i första hand av personer med rörelsehinder som saknar eller har otidligt tal. Det handlar om personer som behöver använda symboler för sin kommunikation genom hela livet.

Användning

PCS används ofta för att skriva ut kommunikationskortor eller till talapparater som komplement eller alternativ till talet.

Leverantör

PCS kommer från företaget Mayer Johnson i USA. Återförsäljare i Sverige är Hargdata AB och Rehab Center AB. Från Rehab Center levereras symbolerna till programvarorna Board Maker eller Mind Express och från Hargdata till Widgit Inprint, Widgit symbolskrift eller Symwriter. PCS kan också köpas som separat bildbas.

www.hargdata.se www.rehabcenter.se

Upphovsrätt

Upphovsrätten till PCS ligger hos DynaVox Mayer Johnson. Man kontaktar företaget om man vill använda bilderna kommersiellt.

www.mayer-johnson.com